

Handlingsprogram 2025 – politiske prioriteringer

Forslag til vedtak:

Interessepolitisk utvalg tar informasjon om prosess og utarbeidelse til Handlingsprogram til orientering.

Interessepolitisk utvalg ønsker at følgende prioriterte politiske saker for 2025 skal være:

- Jernbane
- Oslofjorden
- Kraft og energi

1. Innledning og bakgrunn:

Denne saken Osloregionens handlingsprogram 2025. Sekretariatet har dessverre ikke utarbeidet et ferdig utkast til handlingsprogram i skrivende stund på grunn av kapasitetsutfordringer, derfor legges saken fram til diskusjon om hvilke politiske saker interessepolitiske utvalg ønsker spesielt å prioritere i 2025.

Kommuneloven forutsetter at det er representantskapet som vedtar budsjett for interkommunale politiske råd, derfor vil representantskapet behandle saken på sitt møte den 18. desember.

Den 29. august d.å. vedtok representantskapet Osregionens strategiske føringer 2025-2028, som vil være førende for handlingsprogrammene i denne planperioden.

Prosess

Styret den 11. oktober i sak 50/24 sluttet seg til prosessen for utarbeidelse av handlingsprogrammet med budsjett 2025:

Dato	Aktivitet/oppgave
10. sept	Faggruppe areal & transport – 1. diskusjon
11. sept	Faggruppe miljø & klima – 1. diskusjon

12. sept	Faggruppe næring – 1. diskusjon
24. sept	Adm. Koordineringsgruppe (KG)– 1. diskusjon
7. november	Felles faggruppesamling, Oslo rådhus
19. nov	KG - ferdig utkast
21. nov	Interessepolitisk utvalg – innstille til styret
9. des	Styret – innstille til representantskapet
18. des	Representantskapet– behandle Handlingsprogram & budsjett 2025

Med bakgrunn i innspill fra Osloregionens faggruppe og den administrative koordineringsgruppen (KG) ble det avholdt en felles samling den 7. november for å komme med forslag til tiltak til handlingsprogrammet.

2. Beskrivelse:

Det er de strategiske føringene for Osloregionen IPR, 2025-2028 som er rammen for handlingsprogrammet 2025 (vedlagt: [Interessepolitisk utvalg 21. november 2024 - Osloregionen](#)).

Visjonen er at Osloregionen skal være en bærekraftig og internasjonal konkurransedyktig region med mål om:

- Å bli et lavutslippssamfunn mot 2050
- Å ha en flerkjernet utvikling, basert på lokale fortrinn
- Å ha en attraktiv hovedstadsregion for næringsetablering, investering og kompetent arbeidskraft

De overordnede strategiene viser hvordan vi skal nå målene:

- Ved å være i front med løsninger for verdiskaping og utvikling som er ihht. FN's bærekraftsmål
- Ved å satse på innovasjon i samfunnsutviklingen
- Ved å utvise multifunksjonell ledelse (metro governance) og handlekraft
- Ved å bygge strategiske allianser og nettverk
- Ved å få gjennomslag for Osloregionens politikk og interesser ved å posisjonere Osloregionen nasjonalt og internasjonalt
- Ved å utvikle Osloregionen gjennom samarbeid, kunnskap, kompetanse og ressurser
- Ved å styrke felles identitet

Basert på de overordnede strategiene og innspill fra de administrative organer samt samlingen den 7. november om hva som skal gjøres (tiltak) i 2025 for å styrke måloppnåelsen, er det tre pilarer som skiller seg ut:

- Kunnskap
- Synlighet
- Politisk påvirkning

Selv om hele strategidokumentet gir politiske føringer innen prioriterte innsatsområder og tverrgående tema ser sekretariatet det som formålstjenlig å kunne prioritere noen politiske saker eller temaer som bør gis ekstra fokus og kraft for politisk gjennomslag i 2025.

3. Beskrivelse:

Sekretariatet mener det ikke bør være for mange politisk prioriterte saker i 2025. Dette av hensyn til mer sannsynlig gjennomslag for færre som kan vektlegges større tyngde og ressurser i form av kapasitet. Samtidig bør det være saker som dekker de overordnede målene på en god måte og vise hvorfor disse sakene er særskilte for Osloregionen.

På denne bakgrunn anbefaler sekretariatet tre prioriterte politiske saker i 2025:

- Jernbane
- Oslofjorden
- Kraft og energi

Jernbane:

Det vises her bl.a. til Osloregionens innspill til NTP om jernbanesatsing: [Ny nasjonal transportplan: Norge trenger en jernbane uten flaskehals og signalfeil! - Osloregionen](#)

Oslofjorden:

I mars 2021 la Regjeringen frem tiltaksplanen "Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv", som har høy prioritet hos nasjonale myndigheter og blant Osloregionens medlemmer og ulike interessenter. Planen presenterer 63 tiltak og 19 punkter for kunnskapsinnhenting. Målene med planen er at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, viktige naturverdier skal restaureres og det biologiske mangfoldet i fjorden skal ivaretas. I tillegg skal planen fremme et aktivt friluftsliv.

Alle kommuner i nedbørfeltet til Oslofjorden har ansvar for å følge opp tiltak i planen. Dette er i praksis nesten alle kommuner på Østlandet og inkluderer dermed alle medlemmer i Osloregionen.

I høringen om statsbudsjettet 2025 i Energi og klimakomiteen den 16. oktober på stortinget, etterlyste Osloregionen bl.a. betydelig høyere statlig innsats for å redde fjorden enn det som var forelagt i statsbudsjettet. Dette kan være tilskuddsordninger, eller låneordninger til de kommunene som må investere i nitrogenrensaneanlegg i milliardklassen. I tillegg foreslo Osloregionen om at regjeringen bør utrede mulige finansieringsmodeller for opprustning og nitrogenrensing i avløpssektoren og sette av mer penger til tilskuddsordninger til kommunene.

Kraft og energi

Osloregionen er Norges største region med stort kraftunderskudd. Vi er sterkt avhengige av import fra andre områder for å dekke vårt eget kraftforbruk, noe som også krever forsterkning i nettet. For å dekke kraftbehov og nå både klima- og industrimål, må regionen energieffektivisere, bygge ut ny kraftproduksjon, og forbedre nettkapasiteten.

Industriens behov øker, og i tråd med regjeringens ønsker, må regionen øke eksporten av varer og tjenester. Men mangel på kraft er en hindring. Dette er knyttet til arealbruk, inngrep i naturen, næringsutvikling og klimaspørsmål.